

Billund
kommune

Dato: 25. september 2018

Miljøgodkendelse af Kvægproduktion

Teknik & Miljøforvaltning

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Birkemosevej 20, 7200 Grindsted

Journalnr.: 09.17.19 K08

Sagsnr.: 18/12922

Ks.: MHA

Sagsbehandler:

Peter Nissen

Tlf. 7972 7109

pni@billund.dk

September 2018

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ BIRKEMOSEVEJ 20, 7200 GRINDSTED	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR	9
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	13
OFFENTLIGGØRELSE MV.	13
KLAGEVEJLEDNING	13
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	15
INDLEDNING	15
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	15
Husdyrbrugets beliggenhed	15
Stalde og produktioner	16
Gødningsproduktion og -opbevaring	19
BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget.....	20
Foder	21
Energi- og vandforbrug.....	21
Affald og oplag af olie.....	22
Spildevand.....	22
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	23
Lugt.....	24
Støj, rystelser og transport	26
Støv, fluer og skadedyr	27
Lys	28
Landskab og kulturmiljø	28
Driftsforstyrrelser og uheld	29
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	30
Anlæggets nærhed til naturområder	31
Ammoniakpåvirkning af naturområder fra anlægget	31
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	36
OPHØR	36
ALTERNATIVE MULIGHEDER	37
SAMLET VURDERING	37
BILAG	38

Indledning

Husdyrbruget på Birkemosevej 20, 7200 Grindsted, har i en afgørelse, fra den 31. marts 2009 fået en miljøgodkendelse efter § 12, stk. 2 i Husdyrloven¹ til en årsproduktion på 456,24 DE fordelt på 300 malkekøer, 25 opdræt (0-2 mdr.), 50 opdræt (2-6 mdr.), 225 opdræt (6-28 mdr.) og 150 tyrekalve (40-55 kg), alle af tung race. Miljøgodkendelsen er taget i brug.

Miljøgodkendelsen er siden blevet ændret ved tillæg af 1. august 2012 efter § 12, stk. 3 i Husdyrloven. Ændringen vedrørte udelukkende husdyrbrugets udbringningsarealer.

Virksomheden har den 31. maj 2018 ansøgt om godkendelse. Der er ansøgt om miljøgodkendelse efter reglerne i nugældende Husdyrbruglov².

Billund Kommune har udarbejdet en godkendelse på baggrund af ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet husdyrbrugets samlede ammoniakemission efter udvidelsen overstiger 3.500 kg N/år.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Birkemosevej 20, 7200 Grindsted, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Birkemosevej 20, 7200 Grindsted, *matrikel nr. 1ak, Filskov By, Filskov m.fl.* (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 5300003788. Bedriften drives under CVR nr. 17470787. Husdyrbruget ejes af XX, Birkemosevej 20, 7200 Grindsted. Ansøger og kontaktperson på bedriften er XX, Birkemosevej 20, 7200 Grindsted.

Høring

Høring af ansøgningen

---

¹ LBK nr. 1486 af 04/12/2009. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer

² LBK nr. 1020 af 06/08/2018. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer

³ BEK nr. 1021 af 06/07/2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 2 og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 56, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside d. 27. juni 2018. Offentligheden har herved indenfor en frist på mindst 2 uger haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når dette foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

Dette udkast til miljøgodkendelse sendes i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 4, i høring i 30 dage, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet er sendt til:

Ejer, Birkemosevej 20, 7200 Grindsted

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 559 meter (se nærmere herom i afsnittet om lugt):

XXX

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet udvidelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Kommunen har modtaget et høringssvar fra ansøger, som har påpeget nogle sproglige fejl i godkendelsen. Disse er rettet og giver ikke anledning til ændringer i godkendelsen.

Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Birkemosevej 20, 7200 Grindsted

Virksomheden har den 31. maj 2018 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse.

Seneste version af ansøgningen er modtaget den 31. maj 2018.

Med denne afgørelse godkender Billund Kommune husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte ændringer. Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16 a, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Denne afgørelse omfatter husdyrbrugets eksisterende produktionsarealer samt ibrugtagning af eksisterende gyllebeholder, som tidligere har været udlejet.

Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse, samt en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁴.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de deri nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 16a i Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Husdyrbruget på Birkemosevej 20, 7200 Grindsted, har en miljøgodkendelse fra 2009. Der er nu ansøgt om miljøgodkendelse af husdyrbrugets staldarealer samt anvendelse af en eksisterende gyllebeholder, som hidtil har været udlejet.

---

⁴ BEK. nr. 726 af 01/06/2016. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

I stedet for dyreenheder skal fremtidig regulering baseres på produktionsareal. Ifølge den nugældende Husdyrbruglov skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget baseres på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper).

I ansøgningen er miljøpåvirkningerne derfor beregnet ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, og der er foretaget en sammenstilling med forureningen i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). I beregningerne for den ansøgte drift indgår, at en eksisterende gyllebeholder, tages i anvendelse.

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Ejendommen er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Blåbjergvej 1) er ca. 930 m. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse og byzone er ca. 2,3 km (Filskov).

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

Billund Kommune har vurderet, at de ansøgte ændringer af husdyrbruget på Birkemosevej 20 kan overholde disse afstandskrav.

Anlæg, besætning og gødning

Der ændres ikke på staldenes indretning. Eneste ændring er at en eksisterende gyllebeholder tages i drift. Denne beholder er ikke omfattet af ejendommens nuværende miljøgodkendelse og har siden 2009 været udlejet. Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 3.

Gylle opbevares i tre gylletanke på ejendommen. Opbevaringskapaciteten er på i alt 10.742 m³.

Dybstrøelse fra kalvebokse lægges i overdækket stak på støbt plads ved plansiloen. Dybstrøelse fra bygning 1 og 3 køres enten direkte ud til udspredding på mark, eller udmuges først når det er kompostlignende og kan lægges i markstak.

Overfladevand fra de 3 store plansiloer udsprinkles på marken, mens vandet fra øvrige plansiloer ledes til gyllebeholder.

Det er oplyst i ansøgningen, at husdyrbrugets opbevaringskapacitet til hver en tid opfylder kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Staldanlæg og gødningsopbevaring afdamper ammoniak, som kan påvirke naturen omkring husdyrbruget. Derfor er der krav om, at staldene skal indrettes med miljøvenlig teknik (BAT), så fordampningen pr. arealenhed er lavest muligt.

I overensstemmelse med principperne i tidligere afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet, har kommunen vurderet, at overskridelsen kan accepteres, og at det ansøgte kan godkendes på det foreliggende grundlag.

Lugt, støv, fluer, støj og lys

I ansøgningen er det oplyst, at der kan forekomme støj fra kompressorer, malkestald, gyllepumpning og transporter til og fra ejendommen.

Transport

Transport til og fra ejendommen sker primært via indkørslen ved Birkemosevej. Med udvidelsen af dyreholdet, vil der primært ske en stigning i antallet af transporter med gylle og ensilage. Alt gyllen fra besætningen hentes af biogas, og der suges op fra fortank ved bygning 1, 4 og 5. Efter afgasning leveres gyllen tilbage og pumpes over i gyllebeholder.

Transporttype	Nudrift Antal/år	Ansøgt drift Antal/år
Indkøbt foder	48	48
Døde dyr	30	34
Gyllekørsel	240	274
Gyllekørsel lastbil til biogas	230	263
Køer og kvier	115	125
Tyrekalve	170	190
I alt	833	934

Tabel 1 årlige transporter

Antallet af tunge transporter (til- og frakørsel regnes for én transport) stiger fra 833 til 934 årlige transporter.

Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme skadedyr. Forebyggelse sker bl.a. ved god orden og hygiejne i og omkring staldene. Evt. problemer bekæmpes omgående.

Forebyggende fluebekæmpelse sker ved udvanding af Neporex på dybstrøelsesarealer, som bekæmper fluelarver. I sommerhalvåret udvandes der hver anden uge.

Rottebekæmpelsen foretages i henhold til kommunes regulativer.

Rottebekæmpelse foretages af privat firma fire gange om året eller efter behov.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive til gene for de omkringboende.

Det er oplyst, at der i staldene bruges en kombination af dagslys og kunstlys. Der er dæmpet natbelysning. Udendørs er der kun opsat almindelig orienteringsbelysning.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt

overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre betydende ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Birkemosevej 20 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I godkendelsen er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden skal undersøge og afhjælpe påvirkningerne, hvis kommunen vurderer, at der er væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab mv.

Der foretages ikke bygningsmæssige ændringer.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område er Hedeområder ved Ringive Kommuneplantage ca. 6 km mod øst. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Se bilag 5

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsoptagning medfører i naturområderne. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at nedfald af kvælstof i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Peter Nissen
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Anlæg skal være indrettet som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

4. Husdyrbruget skal indrettes med de i godkendelsens tabel 2 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner") anførte stalde, produktionsarealer, staldsystemer og produktioner.

Gødningsopbevaring og -håndtering

5. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Affald

6. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
7. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

8. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning.

Lugt

9. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.

10. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

11. Virksomheden skal planlægge flest muligt støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkilder.
12. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

13. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

14. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.
15. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
16. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.

17. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

18. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport mellem ejendommen og markerne, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

19. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
20. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
21. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

22. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Olietank

23. Olietanke skal drives jf. gældende olietankbekendtgørelse⁵.

Driftsforstyrrelser og uheld

24. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger, og skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

---

⁵ BEK nr. 1611 af 10/12/2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

25. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
26. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
27. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

28. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

29. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 49 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger nyt byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan i henhold til Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i godkendelsen ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkårene for godkendte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 25. september 2018 på Billund Kommunes hjemmeside samt i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Tage Schmidt, Birkemosevej 20, 7200 Grindsted.

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO, Lisbeth Tønning, lit@sagro.dk

Endvidere sendes afgørelsen til:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Der kan ikke klages over denne partshøring, men den endelige afgørelse og dispensationen vil kunne påklages, jf. nedenstående vejledning. Der kan klages i 4 uger, fra afgørelsen er annonceret på Billund Kommunes hjemmeside og i ugeaviserne.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse om godkendelse - eller afgørelsen om dispensation i forhold til afstandsreglerne i lovens § 8 (se nedenstående afsnit husdyrbrugets beliggenhed) - kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 23. oktober 2018.(frist jf. lovens § 79)

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet SAGRO indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbrugets produktionsarealer på Birkemosevej 20, Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 31. maj 2018 (version 1).

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1. I bilag 2 og 3 fremgår husdyrbrugets indretning og produktionsarealer.

Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Blåbjergvej 1) er ca. 930 m. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse og byzone er ca. 2,3 km (Filskov).

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,

- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

I § 6 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶ er afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 justeret, jf. det nedenstående:

- Afstandskravet i ovenstående nr. 3 gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. bekendtgørelsens § 72, stk. 4. Afstandskravet i nr. 3 for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg, herunder læskure og hytter.
- Afstandskravet i ovenstående nr. 6 gælder ikke for ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke overfor eksisterende bygninger og anlæg, og er derfor ikke aktuelle for denne miljøgodkendelse.

Ansøger oplyser, at afstandskravene i lovens § 6 og § 8 overholdes.

Kommunens vurdering

Det er Billund Kommunes vurdering i denne sag, at der ikke foretages bygningsmæssige ændringer og udvidelser. Derfor er der ikke vurderet yderligere på afstandskravene i lovens § 6 og 8.

Stalde og produktioner

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift baseres på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper).

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en

---

⁶ Bekendtgørelse nr. 1011 af 22/06/2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

sammenstilling med merpåvirningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er at give virksomheden mulighed for fleksibel sammensætning af den godkendte dyregruppe efter løbende behov, og at virksomheden kan foretage en række ændringer i dyretyper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift og nudrift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn	Bygningsareal m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal m ²
Ansøgt drift			
1	4233	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	400
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (linespil)	2141
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	716
2	781	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	125
3	626	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	555
4	1078	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	906
5	1283	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	747
I alt			5590
Nudrift			
1	4233	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	400
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (linespil)	2141
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	716
2	781	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	125
3	626	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	555
4	1078	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	906
5	1283	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	747
I alt			5590
8 års drift			
1	4233	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	400
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (linespil)	2141
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	716
2	781	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	125

3	626	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	555
4	1078	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	906
5	1283	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	747
I alt			5590

Tabel 2: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning er vist i bilag 2, som numre på stalde i ovenstående tabel henviser til.

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen fremsendt tegninger, som er anvendt i forbindelse med opgørelserne af de eksisterende produktionsarealer (se bilag 3).

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at den i nudrift anførte indretning er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

Ansøger har valgt at medregne alle staldarealer til produktionsarealet og kun fratække foderbord og malkestald.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 2.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist på bilag 2.

I ansøgningen er det oplyst, at overfladevand fra kalveplads (bygning 2, jf. bilag 2) samt overfladevand fra 2 plansiloer ledes til gyllebeholder.

Ansøger har oplyst opbevaringskapaciteten som vist i nedenstående skema.

Opbevaringsanlæg	Kapacitet, m ³	Overdækning	Placering
Nr. 5 - Gyllebeholder	5550 m ³	Ja	100 meter syd for ejendommen
Nr. 6 - Gyllebeholder	1242 m ³	Nej	I tilknytning til ejendommen
Nr. 7 – Gyllebeholder. Tages i drift igen	3300 m ³	Nej	100 meter syd for ejendommen

Tabel 3: Opbevaringskapacitet. Numre på beholdere henviser til bilag 2.

Fast møg fra kalvebokse lægges i overdækket stak på støbt plads ved plansiloen. Dybstrøelse fra bygning 1 og 3 køres enten direkte ud til udspreddning på mark, eller udmuges først når det er kompostlignende og kan lægges i markstak.

Ansøger oplyser, at den producerede mængde husdyrgødning og gødningstypen vil variere alt efter sammensætningen og antallet af dyr. Med denne miljøgodkendelse følger en fleksibilitet i sammensætningen af dyreholdet, og derfor vil en beregning kun give et øjebliksbillede. Ansøger har ikke lavet kapacitetsopgørelse, som viser, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet kan overholdes, idet der i ansøgningen er henvist til, at dette ikke længere er et krav i forbindelse med ansøgning om godkendelse. I ansøgningen er det oplyst, at der på ejendommen er opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning til minimum 9 måneder.

Kommunens vurdering

Ansøgers henvisning til, at dokumentation af opbevaringskapaciteten ikke længere er et krav i forbindelse med ansøgning om godkendelse, er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens tilkendegivelser, herunder f.eks. i Helpdesksvar af 3. november 2017.

Kommunens tilsyn med opfyldelse af krav om opbevaringskapacitet sker i stedet efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Husdyrproducenten har stadig pligt til at indsende en opdateret opgørelse over kapaciteten, hvis der foretages ændringer, som har indflydelse herpå, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12.

I Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15 er der opstillet krav vedrørende etablering og drift af markstakke, som har direkte regulerende virkning for husdyrbruget. Billund Kommune finder, at husdyrbrugets anvendelse af

markstakke er tilstrækkeligt reguleret ved disse regler, hvorfor der ikke fastsættes vilkår for denne drift.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 24 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at ammoniakemissionen fra stalde og gødningsoplag på Birkemosevej 20 maksimalt må være på 7.222 kg NH₃-N/år. Det er endvidere beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 7.014 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Birkemosevej 20 er dermed opfyldt med 208 kg NH₃-N/år.

Kommunens vurdering

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er med den nye Husdyrbruglov afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste viden, dvs. de på tidspunktet for den aktuelle afgørelse gældende emissionsfaktorer og gældende virkemidler.

Stalde med gylle

Bygning 1, 4 og 5 har alle et stald system som ikke opfylder BAT-kravet. Idet der er tale om eksisterende stalde, skal der kun stilles vilkår til BAT, såfremt der allerede er taget en godkendt BAT teknologi i brug. Dette er ikke tilfældet i de pågældende stalde.

Stalde med dybstrøelse

For dybstrøelsesstalde er der ingen forskel på BAT-emissionen for nye og eksisterende stalde.

Billund Kommune finder, at der i denne sag er redegjort for, at der ikke vil være proportional sammenhæng mellem miljøgevinst og omkostninger ved at etablere emissionsreducerende tiltag, hverken ved etablering af gylleforsuring eller ved etablering af andre emissionsreducerende teknikker på husdyrbruget. Denne vurdering er bl.a. baseret på en meddelelse fra Miljøstyrelsen, hvor det fremgår,

at ammoniakreducerende teknikker, som koster mere end 100 kr. pr. kg N, teknikken reducerer, ikke er at betragte som proportionelt.

Det er Billund Kommunes vurdering, at husdyrbruget inkl. de ansøgte udvidelser kan godkendes på det ansøgte grundlag.

De forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion".

Foder

Ensilage opbevares i plansiloer og efter behov i markstakke. Kraftfoder opbevares i siloer ved stald 1. Øvrigt tilskudsfoder, råvarer og halm opbevares i foderladen (bygning 11, jf. bilag 2).

Kommunens vurdering

Ensilagepladser skal indrettes og drives i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Reglerne i den nye Husdyrbruglov regulerer ikke indhold i foderet, og beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er baseret på normtal for fodersammensætningen, hvorfor der heller ikke opstilles krav hertil i denne godkendelse.

Energi- og vandforbrug

I ansøgningen er der oplyst følgende om vand- og energibesparende foranstaltninger:

- Elforbruget registreres en gang om måneden. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for evt. at reducere dette.
- Med udvidelsen af dyrehold på det ansøgte anlæg opnås en rationel drift, hvor flere dyr kan fodres og malkes ad gangen, hvilket medfører mindre energiforbrug pr. ko.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan evt. give store energibesparelser.
- Der anvendes lyssensorer i stalden, så de tænder efter behov og slukker på tidsindstillet tidspunkt. Der er dæmpet natbelysning. Udendørs er der kun opsat almindelig orienteringsbelysning, så energiforbruget hertil ligger så lavt, som muligt.
- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der anvendes ikke energi til opvarmning i stalde.
- Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til jordvarme til opvarmning af stuehus og varmt vand.
- Genbrug af vand fra pladekøler til køernes drikkekar.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vand- og energiforbrug og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte overholder niveauet for BAT med henhold til vand og energi.

Kommunens vurdering

Reglerne i den nye Husdyrbruglov opstiller ikke krav om anvendelse af BAT til begrænsning af ressource- og energiforbrug for husdyrbrug af denne type. På denne baggrund stilles der ikke vilkår til husdyrbrugets resurseforbrug.

Affald og oplag af olie

Ansøger oplyser, at affald og olie håndteres, som beskrevet nedenfor.

Døde dyr

Døde dyr placeres ved ejendommens to gyllebeholdere ved Birkemosevej på betonspalter og tildækkes af kadaverkappe. De døde dyr afskærmes af beplantning. Placeringen er valgt for at lette afhentningen, og af smittebeskyttende og hygiejniske årsager. Placering af døde dyr fremgår af bilag 2. Daka afhenter døde dyr.

Medicinrester og tom medicinemballage

Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge. Tom og rengjort medicinemballage afleveres til dagrenovation.

Erhvervsaffald

Landbrugets erhvervsaffald opsamles i container ved bygning 5 (jf. bilag 2), og leveres som erhvervsaffald.

Olie- og kemikalieaffald

Spildolien opbevares i dunke i værksted (jf. bilag 2), som er placeret på paller. Spildolien bortskaffes ved at blive afleveret til smeden. Kemi opbevares i halmhus i aflåst rum (jf. bilag 2). Der forekommer sjældent kemikalierester, som f.eks. pesticider. Hvis der gør, afleveres disse til den kommunale genbrugsstation.

Oplag af diesel- og fyringsolie

Der forefindes to olietanke. Tankene står på fast betongulv. En 1.200 l fyringsolietank (varmt vand til malkerobotter) fra 2010 står udenfor ved kontor i bygning 1 (jf. bilag 2). I værksted står en dieseltank på 2.800 l fra 2005.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse, og håndtering og afsætning af øvrigt affald reguleres direkte af kommunens regulativer og gældende regler, hvorfor der ikke opstilles vilkår for disse forhold.

Spildevand

I ansøgningen oplyses, at overfladevand fra møddings- og kalveplads samt nogle plansiloer ledes til gyllebeholder. Vand fra de øvrige plansiloer ledes til udsprinkling på bevokset areal. Se afløbsplan i bilag 4.

Tagvandet fra bygning nr. 1, 4 og 5 ledes til grøft. Tagvandet fra øvrige bygninger ledes til nedsivning. Der ændres ikke på mængderne af tagvandet i forbindelse med denne godkendelse.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen⁷ defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenede fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Opsamling, håndtering og anvendelse af vand fra ensilagepladser er omfattet af regulering efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 11. Der er bl.a. krav om, at næringsstofferne i ensilagesaft og restvand skal tilføres afgrøder, og at udbringning af ensilagesaft ikke må ske i perioden 15. november til 1. februar.

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand og ensilagesaft og restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening, og kommunen finder ikke anledning til at stille videre krav i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

---

⁷ BEK nr. 726 af 01/06/2016 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 30 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 4. Lugtgrænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener".

Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Resultatet af lugtberegningerne for Birkemosevej 20 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone: Filskov	632 m	2613 m
B: Samlet bebyggelse: Filskov	443 m	2486 m
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt Blåbjergvej 1	132 m	1134 m

Tabel 5. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultatet i forhold til kategori C er baseret på FMK-modellen, mens resultaterne i forhold til kategori A og B er baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Kommunens vurdering

Geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

I beregningerne for Birkemosevej 20 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 559 meter.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlige, samt at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Støj, rystelser og transport

Ansøger oplyser følgende:

Støj

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, og derved sker der ikke væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen der er givet til nærværende husdyrbrug i 2009. Dog indsættes der en malkerobot mere i bygning 1's østlige side.

Det er oplyst af ansøger, at der forekommer støj i forbindelse med malkningen hvor vakuumpumpen er i drift. Desuden kan der forekomme støj i forbindelse med fodring hvor fuldfoderblanderen er i drift, samt fra gyllepumpning og interne transporter.

Driftsperiode for støjkilder:

Da der malkes med malkerobotter, malkes der døgnet rundt.

Der blandes foder mellem kl. 06-10.

Der kan forekomme transport i tidsrummet kl. 22-07, idet afhentning af mælk, slagtedy og gylle til biogasanlægget afhentes nat eller tidlig morgen.

Tiltag mod støjkilder:

Vakuumpumpen bliver frekvensstyret, denne pumpetype støjer mindre end en traditionel vakuumpumpe. Det vurderes, at de vejledende støjgrænser vil blive overholdt.

Transport

Transport til og fra ejendommen sker primært via indkørslen ved Birkemosevej.

Med udvidelsen af dyreholdet, vil der primært ske en stigning i antallet af transporter med gylle. Alt gyllen fra besætningen hentes af biogas, og der suges op fra fortank ved bygning 1, 4 og 5.

Efter afgasning leveres gyllen tilbage og pumpes over i gyllebeholder.

Transporttyper og antal årlige transporter er oplyst, som det fremgår af nedenstående tabel.

Transporttype	Nudrift Antal/år	Ansøgt drift Antal/år
Indkøbt foder	48	48
Døde dyr	30	34
Gyllekørsel	240	274
Gyllekørsel lastbil til biogas	230	263
Køer og kvier	115	125
Tyrekalve	170	190
I alt	833	934

Tabel 6: Transporttyper og antal

Al ventilation er naturlig ventilation, hvorfor der ikke er støj fra mekaniske ventilatorer. Kompressoren til malkeanlægget er placeret indendørs, hvilket reducerer støjgener væsentligt.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁸ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger m.v. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Birkemosevej 20 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Transporterne til og fra ejendommen går via Birkemosevej. Transportmængden stiger med ca. 100 årlige transporter. Antallet af transporter stiger fordi der kan være plads til flere dyr i staldene, når disse godkendes med et produktionsareal, fremfor antal dyreenheder. Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden er der stillet vilkår til antallet af transporter til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger har om påvirkninger fra støv, fluer og skadedyr oplyst følgende:

Støv

Støvdudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, samt kørsel med landbrugsmaskiner.

---

⁸ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri, og derved sker der ikke væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen, der er givet til husdyrbruget i 2009.

Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme skadedyr. Forebyggelse sker bl.a. ved god orden og hygiejne i og omkring staldene. Evt. problemer bekæmpes omgående.

Forebyggende fluebekæmpelse sker ved udvanding af Neporex på dybstrøelsesarealer. I sommerhalvåret udvandes der hver anden uge.

Rottebekæmpelsen foretages i henhold til kommunes regulativer.

Rottebekæmpelse foretages af privat firma fire gange om året eller efter behov.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener fastsættes der i godkendelsen vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støv- eller fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der er stillet krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger.

Der stilles vilkår om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser, og der stilles vilkår om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr.

Lys

Der ændres ikke på ejendommens belysning i forbindelse med denne godkendelse.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Der foretages ikke bygningsmæssige ændringer.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at godkendelsen af husdyrbrugets produktionsarealer ikke vil medføre påvirkning af landskabet i området.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser, at der altid vil være en vis risiko ved opbevaring og håndtering af husdyrgødning: Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte

pumper kan blive glemt. Opbevaring af olie og kemikalier kan medføre risiko for lækager og nedsvivende stoffer til grundvandet.

Risici minimeres ved sikring af gyllebeholderes fortsatte styrke og tæthed gennem den 10-årige beholderkontrolordning. Lastning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med sugekran, som altid er overvåget.

Dieselolie opbevares i værksted. Tanken står på betongulv uden afløb. Påfyldning foregår på betongulv.

Kemikalier opbevares frostfrit under lås i rum med fast bund uden afløb.

Sprøjten påfyldes og rengøres på befæstet areal med afløb til gylletanken. Det befæstede areal, hvor sprøjten påfyldes og rengøres, er arealet mellem halmhus og bygning 2.

Foruden pesticider og rengøringsmidler til malkeanlægget, opbevares der ikke kemikalier på ejendommen.

Vedrørende minimering af forurening og gener i forbindelse med evt., uheld som f.eks. gylleudslip, vil myndigheder og miljøvagt blive alarmeret via 112. Skaden vil blive søgt begrænset med inddæmning med jord, halm eller lignende.

Ansøger oplyser endvidere, at der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget i forbindelse med tidligere godkendelse af husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor områder, der er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser eller som indvindingsområder og indvindingsoplande.

Husdyrbrugets olietanke skal drives efter gældende olietankbekendtgørelse, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes, herunder at der er foretaget korrekt anmeldelse af ejendommens olietanke.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af olietankbekendtgørelsen), er der i godkendelsen stillet vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip

Der er stillet vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og der er stillet krav til pumper, slanger og tankpistol.

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden er der stillet vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold

til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
  - a) højmoser,
  - b) lobeliesøer,
  - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
  - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
  - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
  - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
  - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
  - d) ammoniakfølsomme skove

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁹ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til naturområder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakpåvirkning af naturområder fra anlægget

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 7.014 kg N/år. Dette er en stigning i forhold til nudriften og 8 årsdrift på 310 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt. (Jf. bilag 5)	Natur- kategori	Naturty pe	Afstand fra anlægget (m)	Merbelas tning (Kg N/år)	Merbelastni ng 8 år (Kg N/år)	Totalbela stning (Kg N/år)	Ruhed natur	Ruhed opland
1	2	Hede	400	0,1	0,1	0,5	Bn	Landbr.
2	3	Hede	650	0	0	0,2	Bn	Landbr.
3	3	Hede	850	0	0	0,3	Bn	Landbr.
4	3	Mose	470	0	0	0,9	Bn	Landbr.
5	3	Hede	770	0	0	0,3	Bn	Landbr.
6	3	Mose	630	0	0	0,7	Bn	Landbr.
7	3	Skov	50	1,3	1,3	4,8	Skov	Landbr.
NATURA 2000	1	Hede	6000	0	0	0	Skov	Landbr.

Tabel 7. Ammoniakdepositionen i omliggende natur

Kommunens vurdering

Nærmeste kategori 1-natur ligger ca. 6 km fra ejendommen. Der er udført beregninger til naturarealet, som viser, at der ikke kan måles ammoniakdeposition fra husdyrbruget til naturarealet. Det vurderes på den baggrund, at husdyrbruget ikke medfører påvirkning med ammoniak på kategori 1-natur.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i 1 stk. kategori 2-natur (hede), jf. ovenstående skema. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

⁹ BEK nr. 926 af 27/06/2016 – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i naturpunkterne er Skov og Bn (Blandet natur med lav bevoksning), og at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er Landbrug. Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder ikke underestimerer de beregnede påvirkninger i naturområderne.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer anvendes på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur
Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde EF-habitatområde nr. 237 Ringive Kommuneplantage er 6 km. Området dækker et areal på ca. 150 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er skovbevoksede tørvemoser.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Da ejendommen er placeret ca. 6 km fra Natura 2000 området, vil en øget ammoniakemission fra ejendommen ikke i sig selv kunne medføre en væsentlig påvirkning. I overensstemmelse med resultatet af beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er det kommunens vurdering, at der i en afstand på 6 km ikke vil kunne måles hverken nogen mer- eller totaldeposition fra ejendommen.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Birkemosevej 20 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan endvidere i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 35, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 3-natur omfatter jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2:

- a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,

- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove.

Påvirkningen af ammoniakfølsomme skove er vurderet særskilt nedenfor.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger nogle udpegede § 3 arealer. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til 6 repræsentative punkter, jf. ovenstående skema. Disse naturarealer er vist i bilag 5.

Da hverken mer- eller totaldeposition på disse arealer overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Ved ejendommen ligger flere småsøer. Hovedparten af næringsstofførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne indenfor 1.000 meter af anlægget hører til disse kategorier. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

Omkring 50 m mod sydvest for ejendommen ligger en potentiel ammoniakfølsom skov. Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. § 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om gammel "skovjordbund", og
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen »Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove«, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

På gamle kort (høje og lave målebordsblade) fremgår arealet som hede, og på et luftfoto fra 1954 er der dyrket mark på arealet. Der er således Billund Kommunes vurdering at den pågældende skov ikke er ammoniakfølsom, idet der er tale om skov plantet efter 1954 på tidligere dyrket jord.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede) Bilag IV arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12¹⁰ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Birkemosevej 20, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus samt birkemus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindelig udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes foruden spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på Habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er også rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever udenfor yngletiden på fugtige steder tæt på

---

¹⁰ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenede, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrø er fredet og findes på habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er registeret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen eller i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer indenfor 1000 meter fra anlægget. Billund Kommune har ikke registreret bilag IV arter i nærheden af ejendommen. Nærmeste registrering i Billund Kommune af Bilag IV padder er spidssnudet frø 7 km syd for ejendommen.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Vedrørende BAT henvises i ansøgningen til, at beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-krav for ammoniakemissionen er overholdt (se nærmere herom i ovenstående afsnit "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget).

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Birkemosevej 20 er ikke et IE-husdyrbrug og er således ikke omfattet af ovennævnte BAT-krav. For husdyrbruget gælder alene BAT-krav i forbindelse med ammoniakemission, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24.

I ovenstående afsnit "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget" er der på den baggrund foretaget vurderinger og fastsat vilkår, som fastlægger anvendelse af BAT i forhold til husdyrbrugets ammoniakemission.

Det er Billund Kommunes vurdering, at der ikke herudover skal stilles krav om anvendelse af BAT på Birkemosevej 20 i denne godkendelse.

Ophør

Ansøger har ikke oplyst, hvad der gøres i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Alternative muligheder

Ansøger har ikke oplyst om alternativer til den ansøgte produktion.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 1, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.

Der ansøges ikke om bygningsmæssige udvidelser, og projektet overholder beskyttelseshensyn i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages en vurdering af alternativer.

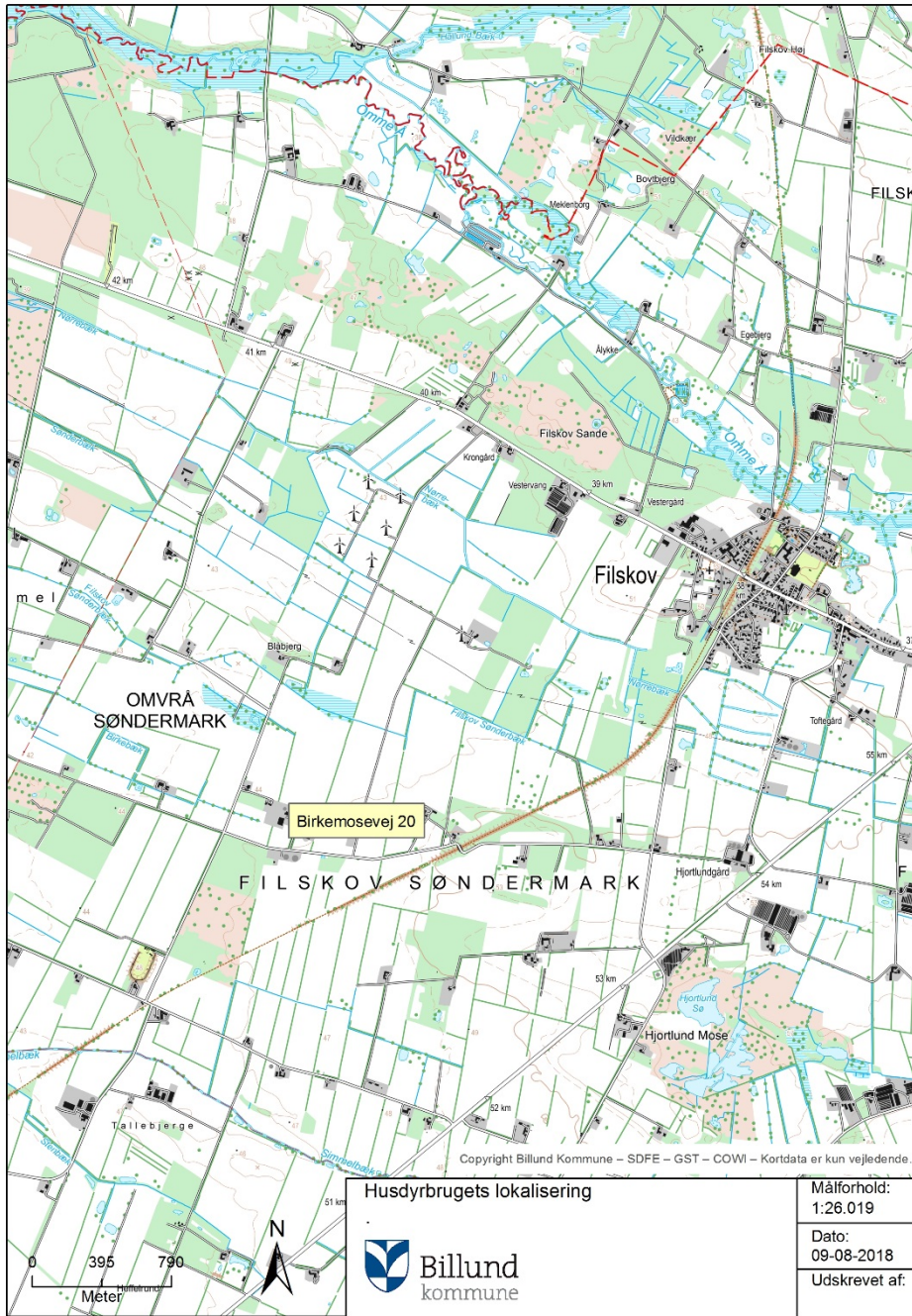
Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

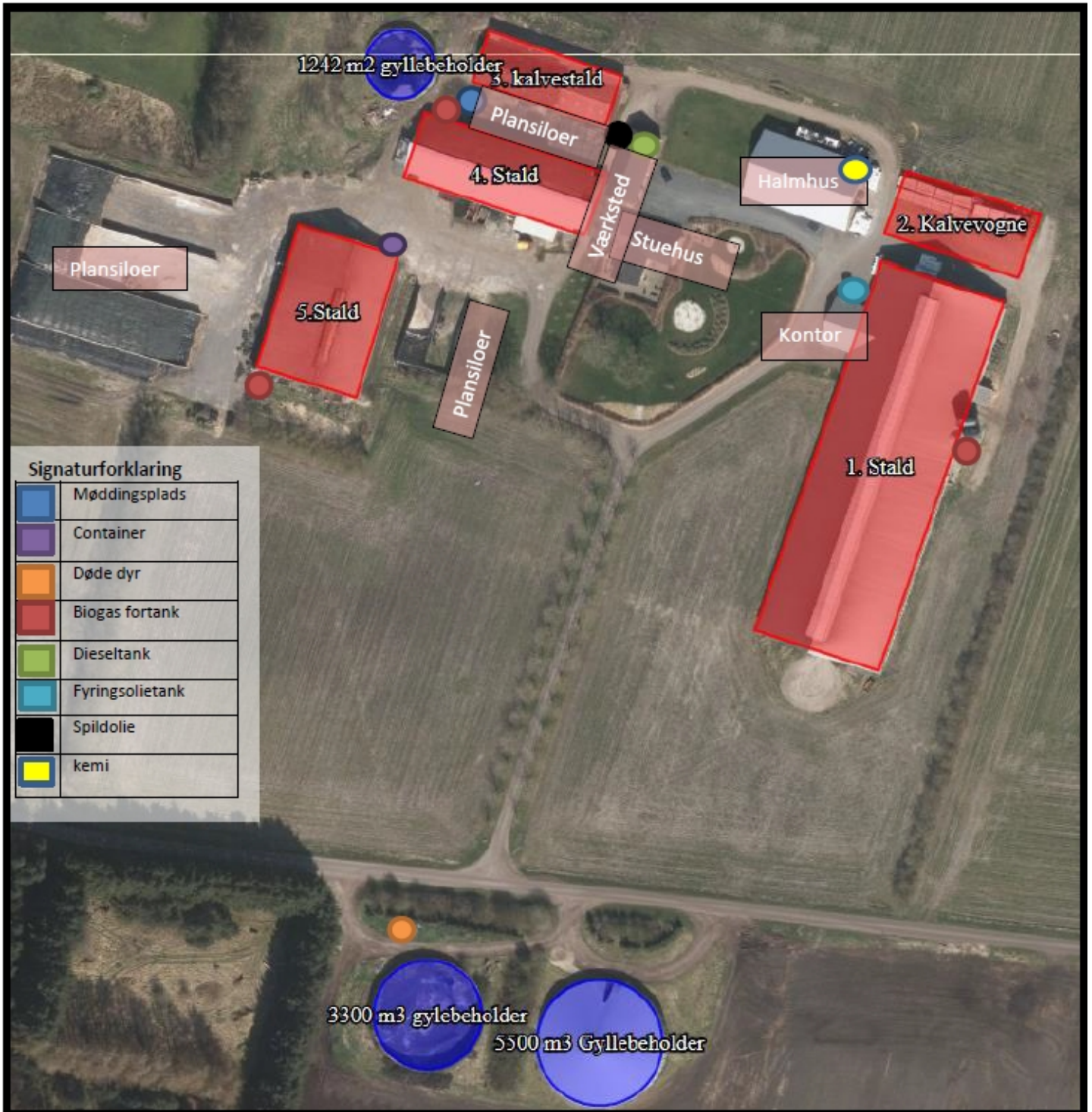
Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbruget
- Bilag 2: Husdyrbrugets anlæg
- Bilag 3: Husdyrbrugets indretning med produktionsarealer
- Bilag 4: Afløbsplan
- Bilag 5: Naturarealer hvortil der er udført beregninger

Bilag 1:
Lokalisering af husdyrbruget

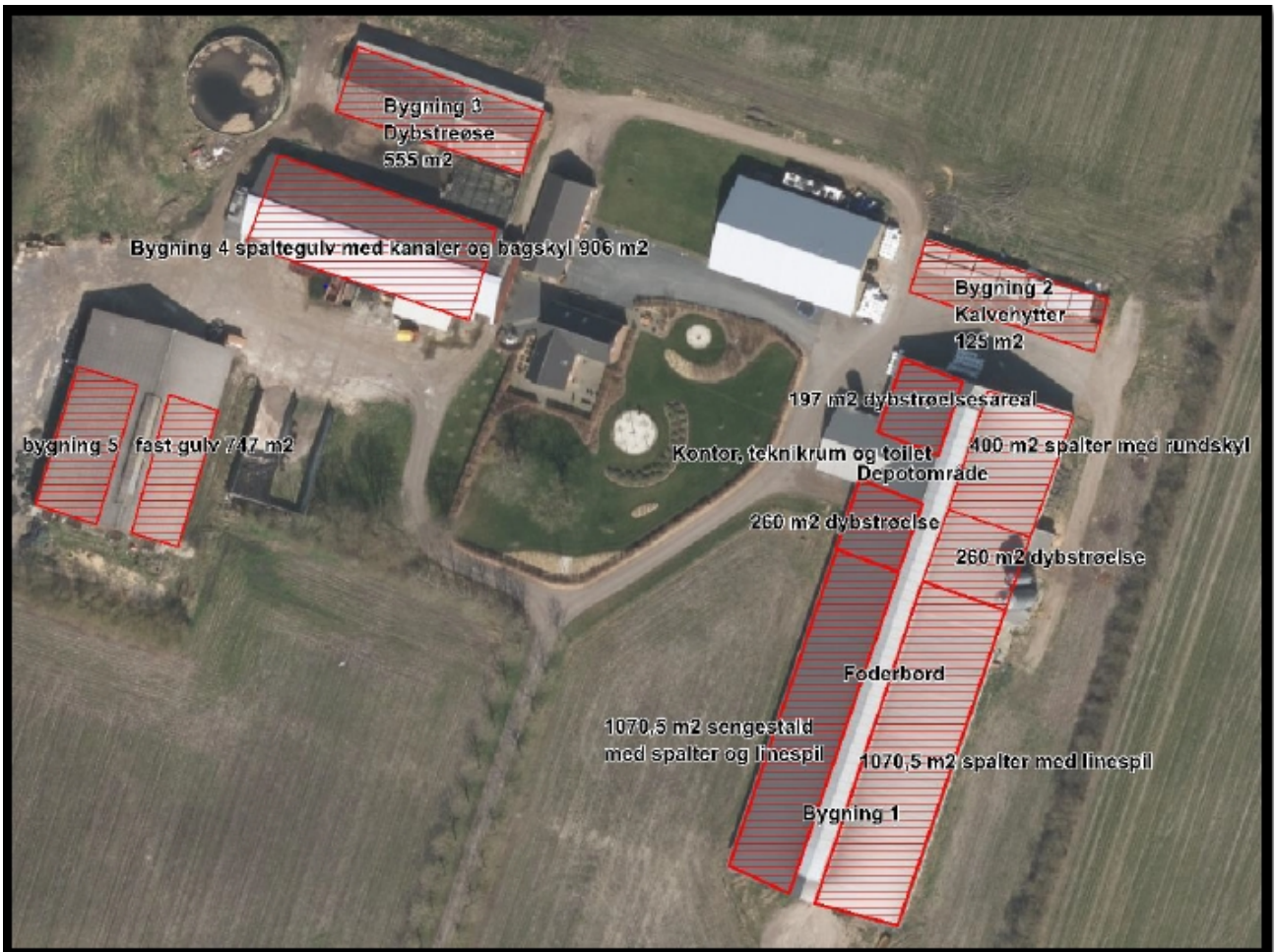

Bilag 2:
Husdyrbrugets anlæg

Bilag 3:
Husdyrbrugets indretning med produktionsarealer

Bilag 4:
Afløbsplan

Bilag 5:
Naturområder hvortil der er regnet på ammoniakdeposition

